

Острів

КУПИТИ

Про книгу

Він — інтроверт з купою страхів і захисних механізмів, визнаний польський письменник, сорокарічний чоловік з дружиною і донькою. Вона — адміністраторка літературної резиденції, сивоволоса евкалиптова дівчинка, ефемера, світло з-під шовковиці. Між ними — випадкова зустріч, купа помилок і промахів. Море, слова, мовчання. І все, що може статись у житті малої, розхристаної за своєю суттю людини.

Новий роман Жанни Слоньовської про життя в літературі й літературу в житті, про тихі сподівання, кризи і шлях до себе. Номінований на літературну премію Центральної Європи «Ангелус».

Літо

Він вирішив, що палити там теж не буде. Викурить останню тут, на поромі, на знак прощання. Але знайти вихід на палубу виявилось не так і легко — море зусібіч було сховане за склом. Давидові пригадалися грецькі кораблі й те, скільки на них місць, звідки можна дивитися просто на море, вдихати його запах. А тут він здолав безліч сходів, вибрався на самісінький верх і аж тоді ледве знайшов невеликий відкритий майданчик.

Був погожий серпневий день, дмухав сильний вітер, Давид стояв на палубі сам. Пором рухався до берега швидше, ніж йому здавалося, коли був унизу; на обрії, скільки сягало око, просторилося море. Щоб прикурити сигарилу, Давид змарнував кілька сірників. Написав повідомлення дружині й одразу ж про це по-жалкував — необхідність постійно підтримувати зв'язок йому докучала. Тому й вирішив, що на острові більшу частину дня інтернет не вмикатиме. На комп'ютері, під'єднаному до мережі, багато не попрацюєш.

Давида вважали письменником «визнаним», а дехто навіть називав видатним — усі три його романи побачили світ у солідних видавництвах, їх переклали іноземними мовами, зокрема й західноєвропейськими, один здобув низку престижних нагород, — проте сам він схилився до думки, що не написав нічого такого, чим варто пишатися, ба більше, не був певен, чи йому це взагалі коли-небудь вдасться. Зараз Давид працював над черговою, четвертою вже книжкою і саме тому плив на цю письменницьку резиденцію. Раніше скористатися такою можливістю він не міг — його життя щільно заповнювали робота й родина.

Сигарила, що мала би бути останньою, Давидові не смакувала — він загасив її і кинув у воду. «Дме жахливий вітер, — написав у чаті Філіпові, — настроїй гіршає». Помітив повідомлення від дружини, надіслав їй у відповідь світлину поромної труби, з якої йшов дим. Спустився вниз, до розташованих рядами стільців, що нагадували сидіння в літаку, знайшов той, біля якого залишив свою валізу. Тут панували гамір і метушня — юрмилися люди з собаками, котами і дітьми, — на екранах крутили фільм у стилі екшн, пахло їжею. Давид поставив телефон на зарядку, вирівняв

спинку стільця, взявся читати «Фантомне тіло короля» Яна Сови й найцікавіші цитати кидав у чат Філіпові.

Коли судно поволі увійшло в порт, про що капітан повідомив у гучномовці, Давид упіймав себе на незвичному хвилюванні — він ніколи не бував ані на цьому острові, ні навіть у цій частині Європи, до того ж радість пізнання нового простору йому не затьмарить нічия присутність. Разом з іншими пасажирами він просувався довгим рукавом, перекинутим з порома на берег, і слухав ритм власних кроків, на які покриття під ногами відгукувалося дивною луною, ніби хтось розламував крихке печиво. Незважаючи на пізню годину, надворі було світло. Давид якусь мить стояв і придивлявся до руху на паркінгу — таксі за кілька секунд проковтнули людей з порома й роз'їхалися швидше, ніж він устиг зорієнтуватися. Лише якась пара з малюком у візку рушила вздовж набережної. Давид увімкнув навігатор у телефоні й пішов слідом за ними, пильнуючи, аби тримати належну відстань. Праворуч був парк, у ньому — будинок за колючим дротом, що нагадував в'язницю, ліворуч — море, попереду — середньовічні мури містечка.

Вулиці по той бік мурів були вимощені камінням, коліщата Давидової валізи перечіпалися за щораз вищі виступи бруку, він час до часу зупинявся і при нагоді розглядав фасади будинків, порослі плющем або ж обсаджені великими кущами розквітлих троянд. Вузькі вулички вели його вгору повз скелети двох напівзруйнованих храмів. Далі — стрімкі довгі сходи, які спиналися на замшїлу скелю й врешті вивели Давида туди, куди йому було потрібно: до п'ятикутної будівлі, звідки відкривалася панорама на море, дахи і дві вежі собору, увінчані бароковими банями. Дахи були переважно похилі, викладені помаранчевою черепицею, на обрії видніли темно-рожеві пасмуги світла, у віконцях соборних веж блимали вогники, ніде не було ані душі. Давид укотре клікнув на мейл з інструкціями. Його попереджали, що пізно ввечері працівників резиденції вже не буде на робочому місці, тож ключі від кімнати йому залишать у конверті під вазоном біля входу в будинок. Але жодного вазона він тут не бачив, тому занепокоївся: що чекає на нього в цьому безлюдному містечку, якщо ключ так і не знайдеться? Давид глибоко вдихнув, перевірів у гуглівському словнику окремі

англійські слова, хоча й так чудово розумів, що вони означають, поставив валізу, ще раз обійшов будинок і нарешті помітив невеликий вазон з пеларгонією, під яким лежав іще менший конверт. У ньому була в'язка ключів, один з яких відчиняв вхідні двері. Давид увійшов, піднявся східцями на другий поверх і опинився в темному коридорі, що нагадав йому про школу. Поки він у напівтемряві сил-кувався розгледіти номери на дверях, з однієї кімнати раптом вигулькнув опасистий чоловік, схожий на сестру єпископа з фільму «Фанні та Олександр». «Who are you?» — запитав він. Давид пробурмотів щось у відповідь, і той знову зник за дверима.

Іншим ключем Давид відчинив двері до своєї кімнати і з полегшенням замкнувся зсередини. Скромне, чисте й світле помешкання трохи скидалося на монастирську келію: там не було нічого, крім ліжка, письмового столу та стільця. Всі меблі були старі й прості, але справні, ліжко застеляла біла накрохмалена постільна біла накрохмалена постіль. Рушники у лазничці пахтіли свіжістю. З вікон видно було дзвіниці й море. Запала темрява. Давид, не роздягаючись, кинувся на ліжко й одразу відчув, яке воно вузьке. Тут же пригадав чиюсь фразу, мовляв, письменницькі резиденції поділяються на два типи: ті, що з двоспальними ліжками, і ті, що з односпальними. «Я в монастирі», — написав дружині. «І це востаннє, востаннє, востаннє», — подумав собі. Від завтра він житиме по-новому, врешті-решт, так вони й домовлялися: списалися раз на день — і до-сить. Викинув у кошик порожню пачку з-під сигарил, з'їв булку, куплену ще на поромі, запив водою із крана. Згодом, уже як умився і розклав речі, помітив у конверті з ключами папірець, на який раніше не звернув увагу. Розгорнув, прочитав кілька рядків, написаних від руки англійською: спершу формальне привітання, потім деякі практичні поради, а наприкінці доволі особистий *post scriptum* про те, як неочікувано і приємно було побачити його ім'я в переліку резидентів і як добре буде поновити знайомство, а може, навіть повторити запеклу суперечку щодо римованої та неримованої поезії. Підпис: Мюріел. Давид сів на ліжку. Мюріел? Він знав лише одну жінку з таким іменем. Англійка, старша за нього, з ясними очима, карбованими вустами і ледь посивілим волоссям, що сягало нижче лопаток, — колись перетинався з нею на конференції у Варшаві. Незважаючи на

різницю у віці, її сексуальність була для нього очевидною і *vice versa*. Давидові цілком вилетіло з голови, що працює вона саме в цьому Домі літератури.

Знову ліг, засвітив бра над ліжком, взяв читалку, пробіг очима кількострі «Світа жінки» Ромена Гарі. Від читання його відірвав сигнал повідомлення. «Ре-колекції якраз для кризи середнього віку» і смайлик. Останнім часом вони з дружиною часто жартували на тему кризи, яка ніяк не наставала, хоча вони обоє цього року перетнули умовно магічну межу — їм виповнилося по сорок. Їхні друзі емігрували, звільнялися з роботи у великих корпораціях, розлучалися, змінювали сексуальну орієнтацію — але їх це все оминало. «Як мала?» — відписав. «Уже кілька годин у ліжку, з котом. Розслабон, спокійно дивлюся кіно». Їхній донечці виповнилося сім, вона була здоровою, жвавою і дуже темпераментною дитиною. Після її народження Давид не дозволяв собі тривалих мандрівок — він і так часто, хоча й ненадовго, їздив куди-інде на презентації книжок, але чудово розумів, що самотужки дбати про дитину Агнешці надто виснажливо. Однак цього року донька пішла в нульовий клас і дедалі довше засиджувалася за своїм столиком з олівцями й книжками, тож Давид подумав, що вже, мабуть, пора. І на запитання дружини, що йому подарувати з нагоди сорокаріччя, відповів: два тижні письменницької резиденції, будь-де. Агнешка трохи по-вагалась, але погодилася — вони, можна сказати, були гармонійною парою, — за умови, що потім і вона кудись собі гайне сама.

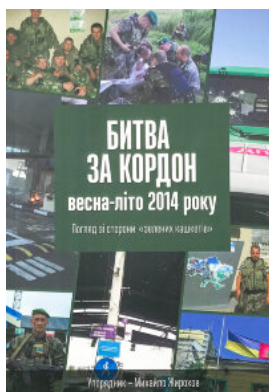
У цій мандрівці Давидові не йшлося власне про роботу із текстом, йому хотілося тривалий час пожити спокійно, наодинці зі собою, бажано не в центрі великого міста. Він трохи порозпитував знайомих письменників, польських і закордонних, отримав декілька порад і подав заявки до двох місць — на Півночі й на Півдні, — й до обидвох його прийняли. А найкумедніше те, що обидві ці резиденції були розташовані на островах, подібних між собою за величиною та формою, тому перед ним постав непростий вибір.

Остаточне рішення прийшло майже випадково: Давид постановив їхати на Північ, бо хтось написав у фейсбуку, що на південному острові побутує

традиція бучних щовечірніх алкогольних застіл, від яких годі відкараскатися.

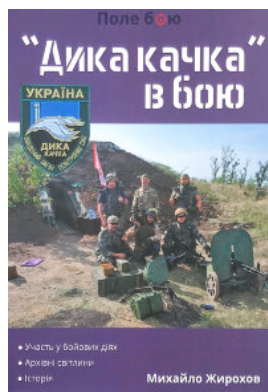
Рекомендована література

Спецоперації
НКВД-КГБ проти ОУН:
боротьба Москви проти
українського
націоналізму,
1933-1943

Битва за кордон
весна-літо 2014 року.
Погляд зі сторони
"зелених кашкетів"

Іловайська операція

"Дика качка" в бою

Дебальцевська
операція

Оборона Донецького
аеропорту

Перейти до категорії
Проза

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ